

การศึกษาความซับซ้อนของความสัมพันธ์เชิงอำนาจเรื่องความรุนแรงในครอบครัว: กรณีการทำร้ายทางเพศและทางร่างกายในกฎหมายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความซับซ้อนของความสัมพันธ์เชิงอำนาจ เรื่องความรุนแรงในครอบครัวกรณีการทำร้ายทางเพศและทางร่างกาย ผู้หญิงในครอบครัว ในกฎหมายไทยโดยใช้ทฤษฎีสตรีนิยม และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย วิธีการศึกษาเป็นการวิจัยเอกสาร และใช้การสัมภาษณ์และศึกษากรณีศึกษาประกอบ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีอุปนัยเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่ากฎหมายครอบครัวในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว กฎหมายไทยโบราณ ประกอบด้วย กฎหมายล้านนา กฎหมายเม็งราย และกฎหมายของประเทศไทย ฉบับแรกคือกฎหมายตราสามดวง สะท้อนถึงทัศนคติต่อการมองผู้หญิงในฐานะที่เป็นรองชาย ที่ปรากฏหลักฐานเป็นระบบสมบูรณ์ ทั้งในกรณีสถานะของผู้หญิงก่อนการสมรส ระหว่างการสมรส และภายหลังการสมรส สำหรับกฎหมายสมัยใหม่และการบังคับใช้กฎหมาย พบว่าเนื้อหา กฎหมายสมัยใหม่ก็ยังคงสืบทอดแนวคิดในการควบคุมประเพณีของหญิงมาอย่างสามี่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และเข้ามาสู่การควบคุมเนื้อตัวร่างกายของผู้หญิง และยังสะท้อนการมองคุณค่าของหญิง ในเรื่องพรหมจรรย์ มองการทำร้ายทางเพศและทางร่างกายต่อผู้หญิงในแง่สตรีระร่างกาย มากกว่า การคำนึงถึงความเจ็บปวดทางด้านจิตใจ และความทุกข์ทรมานในลักษณะอื่น ๆ ที่ผู้หญิงเท่านั้น ที่ต้องเผชิญ ส่วนการบังคับใช้กฎหมาย พบข้อจำกัด ในกฎหมาย แนวทางปฏิบัติภายใต้วัฒนธรรม องค์การในแบบวิธีคิดและวิธีปฏิบัติที่เป็นกฎระเบียบ และจารีตองค์กรตามแบบของผู้ชาย ที่ใช้วิธีคิด และแนวทางการทำงานตามกฎหมายในกระแสหลักแบบชายเป็นใหญ่

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากฎหมายและการดำเนินงานเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ความรุนแรงในครอบครัว ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นในชีวิตของผู้หญิง ควบคู่กับการพัฒนาวิธีการคุ้มครองผู้หญิงและ เด็กหญิงในกระบวนการยุติธรรมโดยคำนึงถึงความละเอียดอ่อนทางเพศภาวะ รัฐควรมีการพัฒนา ระบบงานและโครงสร้างกลไกในการทำงาน การพัฒนาการทำงานแบบสหสาขาวิชาชีพ ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองผู้หญิงและเด็กหญิงเป็นพิเศษ ให้ความสำคัญการเสริมสร้างพลังให้กับผู้หญิง และการคุ้มครองสิทธิทางเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์ สิทธิเด็ก สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม และสิทธิทางการเมืองด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในทุกพื้นที่ โดยรัฐต้อง ตระหนักว่าความรุนแรงต่อสตรีในทุกรูปแบบเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อความเสมอภาค การพัฒนา และสันติภาพ

This study "The Complexities of Power Relations in Family Violence: Case of Sexual and Physical Assault in Thai Law", has the objective to examine the complexities of power relations in family violence, focusing on the case of sexual and physical assault of women in Thai law. Using the feminist theory approach to analyze the complexities of power relations in family violence in sexual and physical assault of women in Thai law, this study also proposes suggestions regarding law development and amendments. The study was conducted by means of documentary research, interview and case studies. Data were analyzed using narrative discussion.

The study found that the provisions regarding family relations in Thai ancient law, namely the Lan-na Law, Meng-Rai Law and the Three Seals Law, the first Thai enacted law, reflected the view on women's inferior status both before and during the marriage, as well as after the end of marriage relationship. Meanwhile, the modern law and law enforcement were found to inherit the notions of the ancient law on the control of women's sexuality by their husbands and parents, and also the control over the women's bodies selves. The laws also reflected the view on women's dignity as connected to virginity, and tended to focus more on the physical effects of sexual and physical assaults rather than psychological or other effects and traumas that only women have to endure. The study on law enforcement found limitations both within the contents of the law itself, which was formulated using the male-dominated/ patriarchal world-view, and thus deemed 'Male Law' or 'Patriarchal Law', and the organizational culture that considerably affected the beliefs, practices and tradition of people within the organization.

The suggestions of this study on the development of law amendments and enforcement as to better prevent domestic violence problems and protect the victims of violence are the followings : 1) Importance should be given to the development of laws that correspond to the status of problems of violence, women's needs, as well as the development of gender sensitivity in justice and gender –sensitive approach to protect women and girl child in the criminal justice system; 2) The government should develop the multidisciplinary system and mechanisms for the protection and prevention of domestic violence that give special consideration for the protection of women and girls and women's empowerment and 3) The government must recognize and protect the sexual rights, reproductive rights, child's rights, economic, social and cultural rights and political rights of people on the basis that violence against women in all forms hinders the full accomplishment of equality, development and peace.